

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده بهداشت

قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : اصول اپیدمیولوژی
مخاطبان: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت محیط
تعداد واحد: ۲ واحد نظری
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکساعت بعد از تشکیل جلسه درس
زمان ارائه درس: یکشنبه ۱۴:۰۰ تا ۱۶:۰۰، نیمسال دوم ۹۶-۹۷ مدرس: دکتر رؤیا صفری
درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس :

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- مفاهیم اپیدمیولوژی
- ۲- چگونگی انتقال بیماری ها
- ۳- اندازه گیری وقوع بیماری ها
- ۴- شاخص های بهداشتی
- ۵- انواع روش های مطالعه، مطالعات مداخله ای
- ۶- انواع روش های مطالعه، مطالعات توصیفی
- ۷- انواع روش های مطالعه، مطالعات تحلیلی مطالعات همگروهی
- ۸- انواع روش های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی
- ۹- نحوه برآورد خطر در مطالعات اپیدمیولوژیک
- ۱۰- نحوه برآورد امکان پیشگیری در جامعه
- ۱۱- نظام مراقبت بیماری ها
- ۱۲- اصول و کلیات بررسی طغیان
- ۱۳- اپیدمیولوژی بیماری های واگیر
- ۱۴- اپیدمیولوژی عفونت های دستگاه گوارش
- ۱۵- اپیدمیولوژی بیماری های دارای مخزن یا ناقل
- ۱۶- اپیدمیولوژی بیماری های منتقله از طریق آب
- ۱۷- اپیدمیولوژی بیماری های تنفسی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول: مفاهیم اپیدمیولوژی

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱-۱- اپیدمیولوژی را تعریف کند.
- ۱-۲- با کاربردهای مختلف اپیدمیولوژی را نام ببرد.

۳-۱- با اهداف علم اپیدمیولوژی را نام ببرد.

جلسه دوم: چگونگی انتقال بیماری ها

هدف کلی: آشنایی با چگونگی انتقال بیماری ها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۲-۱- مدل های مختلف انتقال بیماری ها را نام ببرد.

۲-۲- طیف وسیع تظاهرات بالینی بیماری ها را تعریف کند.

۲-۳- سطوح مختلف اپیدمی بیماری ها در سطح جامعه را نام ببرد.

۲-۴- سطوح مختلف پیشگیری را نام ببرد.

جلسه سوم: اندازه گیری وقوع بیماری ها

هدف کلی: آشنایی با نحوه اندازه گیری وقوع بیماری ها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۳-۱- proportion و نحوه محاسبه آن را شرح دهد.

۳-۲- ratio و نحوه محاسبه آن را شرح دهد.

۳-۳- attack rate و نحوه محاسبه آن را شرح دهد.

۳-۴- incidence و نحوه محاسبه آن را شرح دهد.

۳-۵- period prevalence و نحوه محاسبه آن را شرح دهد.

۳-۶- point prevalence و نحوه محاسبه آن را شرح دهد.

۳-۷- ارتباط بین میزان بروز و میزان شیوع را تعریف کند.

جلسه چهارم: شاخص های بهداشتی

هدف کلی: آشنایی با شاخص های بهداشتی

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۴-۱- شاخص های رایج بهداشتی را نام ببرد.

۴-۲- شاخص های رایج ارزیابی مرگ و میر را نام ببرد.

۴-۳- منابع مختلف اطلاعات بهداشتی را نام ببرد.

۴-۴- مفهوم بار بیماری ها را شرح دهد.

جلسه پنجم: انواع روش های مطالعه، مطالعات مداخله ای

هدف کلی: آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مداخله ای

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۵-۱- با انواع مطالعات مداخله ای آشنا شود.

۵-۲- با کلیات طراحی مطالعات مداخله ای آشنا شود.

۳-۵- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

۴-۵- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها آشنا شود.

۵-۵- با ملاحظات اخلاقی مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

۶-۵- با نحوه برآورد اثر در مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

جلسه ششم: انواع روش‌های مطالعه، مطالعات توصیفی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه توصیفی

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۱-۶- با انواع مطالعات توصیفی آشنا شود.

۲-۶- با کلیات طراحی مطالعات توصیفی آشنا شود.

۳-۶- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات توصیفی آشنا شود.

۴-۶- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها آشنا شود.

۵-۶- با ملاحظات اخلاقی مطالعات توصیفی آشنا شود.

۶-۶- با نحوه برآورد شاخص‌ها در مطالعات توصیفی آشنا شود.

جلسه هفتم: انواع روش‌های مطالعه، مطالعات همگروهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات همگروهی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۷- با انواع مطالعات تحلیلی آشنا شود.

۲-۷- با کلیات طراحی مطالعات همگروهی آشنا شود.

۳-۷- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۴-۷- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۵-۷- با منابع سوگرایی در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۶-۷- با نحوه برآورد اثر در مطالعات همگروهی آشنا شود.

جلسه هشتم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۸- با کلیات طراحی مطالعات مورد شاهدهی آشنا شود.

۲-۸- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات مورد شاهدهی آشنا شود.

۳-۸- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات مورد شاهدهی آشنا شود.

۴-۸- با منابع سوگرایی در مطالعات مورد شاهدهی آشنا شود.

۵-۸- با نحوه برآورد حجم نمونه در مطالعات مورد شاهدهی آشنا شود.

جلسه نهم: برآورد و مقایسه خطر در مطالعات اپیدمیولوژی

هدف کلی: برآورد و مقایسه خطر در مطالعات اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۹-۱- نسبت خطر را تعریف و تفسیر کند.

۹-۲- نسبت شانس را تعریف و تفسیر کند.

جلسه دهم: برآورد امکان پیشگیری در جامعه

هدف کلی: برآورد و مقایسه خطر متناسب

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱۰-۱- خطر متناسب جمعیت را تعریف و نحوه محاسبه آن را بیان کند.

۱۰-۲- خطر متناسب مواجهه را تعریف و نحوه محاسبه آن را بیان کند.

جلسه یازدهم: نظام مراقبت بیماری ها

هدف کلی: آشنایی با نظام مراقبت بیماری ها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱۱-۱- با مفهوم نظام مراقبت بیماری ها و انواع آن آشنا شود.

۱۱-۲- با اهداف و کاربردهای نظام مراقبت بیماری ها آشنا شود.

۱۱-۳- با اصول اجرای نظام مراقبت بیماری ها آشنا شود.

۱۱-۴- با نحوه ارزیابی نظام مراقبت بیماری ها آشنا شود.

جلسه دوازدهم: بررسی طغیان

هدف کلی: آشنایی با اصول و کلیات بررسی طغیان

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱۲-۱- با تعریف طغیان و سطح مورد انتظار رخداد بیماری ها آشنا شود.

۱۲-۲- با اصول ارزیابی طغیان بیماری ها آشنا شود.

۱۲-۳- با اصول ارائه فرضیه و نحوه ارزیابی آن ها آشنا شود.

۱۲-۴- با اصول ارائه و گزارش دهی طغیان آشنا شود.

جلسه سیزدهم: اپیدمیولوژی بیماری های واگیر

هدف کلی: آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری های واگیر

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱۳-۱- با کلیات اپیدمیولوژی بیماری های واگیر آشنا شود.

۱۳-۲- با توزیع شایعترین بیماری های واگیر در سطح ایران و جهان آشنا شود.

۱۳-۳- با مهمترین عوامل خطر بیماری های واگیر آشنا شود.

جلسه چهاردهم: اپیدمیولوژی عفونت های دستگاه گوارش

هدف کلی: آشنایی با اپیدمیولوژی عفونت های دستگاه گوارش

اهداف ویژه

در پایان دانشجو با

۱-۱۴- با شایعترین عفونت های دستگاه گوارش آشنا شود.

۲-۱۴- با توزیع عفونت های شایع دستگاه گوارش در سطح ایران و جهان آشنا شود.

۳-۱۴- با مهمترین عوامل خطر آلودگی به عفونت های دستگاه گوارش آشنا شود

۴-۱۴- با مهمترین اقدامات بهداشتی برای کنترل عفونت های دستگاه گوارش آشنا شود.

جلسه پانزدهم: اپیدمیولوژی بیماری های دارای مخزن یا ناقل

هدف کلی: آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری های دارای مخزن یا ناقل

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۱-۱۵- با شایعترین بیماری های دارای مخزن یا ناقل آشنا شود.

۲-۱۵- با توزیع شایعترین بیماری های دارای مخزن یا ناقل در سطح ایران و جهان آشنا شود.

۳-۱۵- با مهمترین عوامل خطر ابتلا به شایعترین بیماری های دارای مخزن یا ناقل آشنا شود

۴-۱۵- با مهمترین اقدامات بهداشتی برای کنترل بیماری های دارای مخزن یا ناقل آشنا شود.

جلسه شانزدهم: اپیدمیولوژی بیماری های منتقله از طریق آب

هدف کلی: آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری های منتقله از طریق آب

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۱-۱۶- با بیماری های منتقله از طریق آب شایع آشنا شود.

۲-۱۶- با توزیع شایعترین بیماری های منتقله از طریق آب در سطح ایران و جهان آشنا شود.

۳-۱۶- با مهمترین اقدامات بهداشتی برای منتقله از طریق آب آشنا شود.

جلسه هفدهم: اپیدمیولوژی بیماری های تنفسی

هدف کلی: آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری های تنفسی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۱۷- با شایعترین بیماری های تنفسی آشنا شود.

۲-۱۷- با توزیع شایعترین بیماری های تنفسی در سطح ایران و جهان آشنا شود.

۳-۱۷- با مهمترین اقدامات بهداشتی برای کنترل شایعترین بیماری های تنفسی آشنا شود.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل آموزشی :

ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، شبکه‌های مجازی

منابع:

۱- اپیدمیولوژی، تالیف لئون گردیس، ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کوروش هلاکوئی

۲- اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع در ایران، تالیف فریدون عزیزی، محسن جانقربانی و حسین حاتمی

3. Principles of Epidemiology in Public Health Practice, Third edition. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). 2012

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
		۱۰ درصد (۲ نمره)	امتحان کتبی	امتحان میانترم
		۹۰ درصد (۱۸ نمره)	امتحان چهار گزینه‌ای و تشریحی	آزمون پایان ترم
			حضور منظم در کلاس، شرکت در بحث، انجام تکالیف کلاسی، ارائه کار گروهی	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: دانشجو باید هر جلسه سر موقع در کلاس حضور یابد، تکالیف مرتبط با درس را انجام داده و به صورت فعال در بحث‌های علمی مرتبط با درس در کلاس مشارکت نماید.

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس اصول اپیدمیولوژی

روز و ساعت جلسه: سه شنبه ۱۴:۰۰ تا ۱۶:۰۰

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس	تاریخ تشکیل
۱	۱۳۹۸/۱۱/۱۳	مفاهیم اپیدمیولوژی	دکتر صفری	
۲	۱۳۹۸/۱۱/۲۰	چگونگی انتقال بیماری‌ها	دکتر صفری	
۳	۱۳۹۸/۱۱/۲۷	اندازه گیری وقوع بیماری‌ها	دکتر صفری	
۴	۱۳۹۸/۱۲/۴	شاخص‌های بهداشتی	دکتر صفری	
۵	ارائه مجازی	انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مداخله‌ای	دکتر صفری	
۶	ارائه مجازی	انواع روش‌های مطالعه، مطالعات توصیفی	دکتر صفری	
۷	۱۳۹۸/۱۲/۱۱	انواع روش‌های مطالعه، مطالعات همگروهی	دکتر صفری	
۸	۱۳۹۸/۱۲/۲۵	انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی	دکتر صفری	
۹	۱۳۹۹/۱/۱۷	نحوه برآورد خطر در مطالعات اپیدمیولوژیک	دکتر صفری	
۱۰	۱۳۹۹/۱/۲۴	نحوه برآورد امکان پیشگیری در جامعه	دکتر صفری	
۱۱	۱۳۹۹/۱/۳۱	نظام مراقبت بیماری‌ها	دکتر صفری	
۱۲	۱۳۹۹/۲/۷	اصول و کلیات بررسی طغیان	دکتر صفری	
۱۳	۱۳۹۹/۲/۱۴	اپیدمیولوژی بیماری‌های واگیر	دکتر صفری	
۱۴	۱۳۹۹/۲/۲۱	اپیدمیولوژی عفونت‌های دستگاه گوارش	دکتر صفری	
۱۵	۱۳۹۹/۲/۲۸	اپیدمیولوژی بیماری‌های دارای مخزن یا ناقل	دکتر صفری	
۱۶	۱۳۹۹/۳/۱۱	اپیدمیولوژی بیماری‌های منتقله از طریق آب	دکتر صفری	
۱۷	۱۳۹۹/۳/۱۸	اپیدمیولوژی بیماری‌های تنفسی	دکتر صفری	